

Αναπτυξιακός Νόμος

Αγροδιατροφή

Πρωτογενής Παραγωγή | Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων
Αλιεία | Υδατοκαλλιέργεια

Σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής και της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων.

Ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων	3 Αυγούστου 2026
Ημερομηνία λήξης υποβολής αιτήσεων	30 Νοεμβρίου 2026

Ο **συνολικός προϋπολογισμός του καθεστώτος** για το έτος 2026 ανέρχεται σε 150.000.000€, εκ των οποίων 75.000.000€ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής. Τα λοιπά 75.000.000€ αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης και προέρχονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Δικαιούχοι ενισχύσεων

- Εμπορική εταιρεία.
- Συνεταιρισμός.
- Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.).
- Υπό συγχώνευση εταιρείες (με ολοκλήρωση δημοσιότητας πριν την έναρξη εργασιών).
- Κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα.
- Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον: δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών, δεν επιχορηγείται η λειτουργία

τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Υπάγονται επενδυτικά σχέδια:

- **Της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής**, που υποβάλλονται από πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ανώτατο ποσό ενίσχυσης έως 600.000€ ανά επενδυτικό σχέδιο και ανά επιχείρηση).
- **Της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, από την οποία προκύπτει γεωργικό προϊόν.**
- **Συνδυαστικά της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής και της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων από την οποία προκύπτει γεωργικό προϊόν**, σε ένα επενδυτικό σχέδιο **με δύο διακριτές ενότητες**, που υλοποιούνται στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα και αποτελούν τμήματα καθετοποιημένης μονάδας.
- **Συνδυαστικά της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής με την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων** από την οποία **δεν προκύπτει γεωργικό προϊόν**, που δύνανται να υποβληθούν σε ένα επενδυτικό σχέδιο **με δύο διακριτές ενότητες**, που υλοποιούνται στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα και αποτελούν τμήματα καθετοποιημένης μονάδας.

Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

- Μεγάλες επιχειρήσεις, 1.000.000€
- Μεσαίες επιχειρήσεις, 500.000€
- Μικρές επιχειρήσεις, 250.000€
- Πολύ μικρές επιχειρήσεις, 100.000€
- Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.), Αστικούς Συνεταιρισμούς, Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.), και ατομικές επιχειρήσεις, 50.000€

Υποχρεωτικές προϋποθέσεις για τα επενδυτικά σχέδια

Τα επενδυτικά σχέδια τα οποία υπάγονται στο καθεστώς για τις **ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα**, πρέπει **να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης** και ειδικότερα **να αφορούν επένδυση για ενσώματα ή άυλα στοιχεία ενεργητικού** και **να πληρούν μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:**

1. Δημιουργία νέας μονάδας.
2. Επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης μονάδας.
3. Διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης μονάδας σε προϊόντα που δεν παρήγαγε προηγουμένως, υπό όρους.
4. Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, υπό όρους.

✗ **Προσοχή!** Η επένδυση αντικατάστασης δεν συνιστά αρχική επένδυση.

★ **Σημαντική επισήμανση!** Για τις **μεγάλες επιχειρήσεις** στην περιοχή της **Αττικής**, ως αρχική επένδυση νοείται η **δημιουργία νέας οικονομικής δραστηριότητας στη συγκεκριμένη εγκατάσταση**, και **μπορεί να αφορά επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σχετικά με ένα ή αμφότερα από τα ακόλουθα:**

1. Τη δημιουργία νέας εγκατάστασης,
2. τη διαφοροποίηση της δραστηριότητας μιας εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι ίδια ή παρεμφερής με τη δραστηριότητα που ασκείτο προηγουμένως στην εγκατάσταση

Είδη Ενισχύσεων

1. Φορολογική απαλλαγή.
2. Επιχορήγηση (**δεν αφορά τις μεγάλες επιχειρήσεις**).
3. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).
4. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης (παρέχεται αυτοτελώς).

❖ Τα είδη ενισχύσεων α, β, γ παρέχονται μεμονωμένα ή και συνδυαστικά.

Ανώτατα ποσά χορηγούμενων ενισχύσεων

- Κάθε επενδυτικό σχέδιο **δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 20.000.000€**, ενώ για το είδος της **φορολογικής απαλλαγής προσαυξάνεται κατά 50%**.
- Για σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες **εκτός περιφερειακών ενισχύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1.000.000€ και έως το 10% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα** (το ποσοστό αυτό δεν αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ).

- Για ατομικές επιχειρήσεις το ανώτατο επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου είναι 200.000€.

Επιλέξιμες δαπάνες ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού

1. **Κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων.**
Αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα, το 60% για επενδυτικά σχέδια φυτικής παραγωγής σε θερμοκήπια και το 80% για επενδυτικά σχέδια με διατηρητέα κτίρια.
2. **Αγορά του συνόλου** (ανεξαρτήτως μεγέθους) **ή μέρους** (μόνο για ΜΜΕ) **υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει (παύση λειτουργίας),** υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.
3. **Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού,** συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.
4. **Μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού,** υπάρχει η υποχρέωση μετά τη λήξη της σύμβασης ο εξοπλισμός να περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή..
5. **Εκσυγχρονισμός ειδικών εγκαταστάσεων** που δεν αφορούν σε κτίρια και μηχανολογικές εγκαταστάσεις.
6. **Παγολεκάνες,** αφορά τις μονάδες αξιοποίησης γάλακτος και παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων)

Άυλα στοιχεία ενεργητικού

1. **Μεταφορά τεχνολογίας,** μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων
2. **Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.**
3. **Μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας** (για 2 έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης).

★ **Σημαντική επισήμανση!**

Οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού **δεν μπορούν να υπερβούν το 50% του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα για τις ΜμΕ**, και το **30% για τις μεγάλες επιχειρήσεις**.

Στα επενδυτικά σχέδια του τομέα της φυτικής γεωργικής παραγωγής **οι ενισχυόμενες δαπάνες των γεωργικών ελκυστήρων, των καλλιεργητικών παρελκόμενων μηχανημάτων κ.λπ., δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το 40% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους**.

Ένταση ενίσχυσης ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

	Περιοχή Υλοποίησης Επένδυσης	Ανώτατη ένταση ενίσχυσης		
		Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
1	Δυτική Μακεδονία, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	60%	70%	75%
2	Νότιο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος (Δήμοι Μεγαλόπολης, Γορτυνίας και Τρίπολης από την EL651 Αργολίδα, Αρκαδία, και Δήμος Οιχαλίας από την EL653 Λακωνία, Μεσσηνία)	50%	60%	70%
3	Στερεά Ελλάδα, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος	40%	50%	60%
4	Αττική (Ανατολική & Δυτική Αττική, Πειραιάς, Νήσοι)	25%	35%	45%
5	Αττική – Δυτικός Τομέας Αθηνών	15%	25%	35%

Τα ποσοστά ενισχύσεων για όλα τα είδη κινήτρων, πλην της επιχορήγησης, χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό, ενώ **το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο 80% του ανώτατου ορίου**, και για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε περιοχές είτε ορεινές, είτε που βρίσκονται σε απόσταση έως 30 χλμ. από τα σύνορα, και σε

νησιά με πληθυσμό < 3.100 κατοίκων, το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο 100%.

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση ενίσχυσης ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (δεν αφορούν πρωτογενή γεωργική παραγωγή)

Κατηγορία Δαπάνης	Περιγραφή	Ένταση Ενίσχυσης / Όρια
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες προς ΜμΕ	Μελέτες και αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη επενδυτικών σχεδίων νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.	50% ενίσχυση Έως 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και έως 50.000 € .
Μέτρα Ενεργειακής Απόδοσης	Δαπάνες για μέτρα που επιφέρουν υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης (εκτός μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια).	30% βασική ενίσχυση 40% για μεσαίες επιχειρήσεις 50% για μικρές επιχειρήσεις.
Συστήματα Τηλεθέρμανσης/ Τηλεψύξης	Κατασκευή ή αναβάθμιση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης.	30% ενίσχυση Έως 45% για επενδύσεις που χρησιμοποιούν αποκλειστικά ΑΠΕ, απορριπτόμενη θερμότητα ή συνδυασμό αυτών, συμπεριλαμβανομένης της συμπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
Συμμετοχή ΜμΕ σε Εμπορικές Εκθέσεις	Δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου σε εμπορικές εκθέσεις.	50% ενίσχυση Έως 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως 150.000 € .
Επενδυτικές Ενισχύσεις προς ΜΜΕ	Δαπάνες για ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, καθώς και μισθολογικό κόστος νέων θέσεων εργασίας για περίοδο 2 ετών.	20% για μικρές επιχειρήσεις 10% για μεσαίες επιχειρήσεις.

Μη Επιλέξιμες δαπάνες

- ✗ Λειτουργικά έξοδα.
- ✗ Αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός εάν είναι βασικό τμήμα εξοπλισμού.
- ✗ Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως 6 θέσεων.
- ✗ Αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.
- ✗ Εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.

- ✗ Ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός ορισμένων προϋποθέσεων.
- ✗ Στον τομέα της φυτικής παραγωγής επιπρόσθετα: η αγορά δικαιωμάτων ενίσχυσης, η αγορά και τη φύτευση μονοετών φυτών, οι εργασίες αποστράγγισης, η αγορά ζώων, η ενσυρμάτωση ή καλωδίωση για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής ιδιοκτησίας», οι επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα, το κεφάλαιο κίνησης και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μέσα στο πλαίσιο των υποχρεωτικών μέτρων της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης.

Ένταση ενισχύσεων της ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ανώτατο ποσό ενίσχυσης: έως 600.000€

Κατηγορία Επενδυτικού Σχεδίου	Ποσοστό Ενίσχυσης
Επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής	50% των επιλέξιμων δαπανών
Επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από φορείς στους οποίους συμμετέχουν με ποσοστό > 50% μέτοχοι/ εταίροι που έχουν την ιδιότητα του αγρότη και δεν έχουν συμπληρώσει το 41 ^ο έτος κατά το έτος υποβολής της αίτησης, καθώς και επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους	60% των επιλέξιμων δαπανών
Επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής	40% των επιλέξιμων δαπανών

Σημαντικές υποχρεώσεις για τη χορήγηση των ενισχύσεων

- **Ιδιωτική συμμετοχή στο 25%** (ιδία κεφάλαια ή εξωτερική χρηματοδότηση).
- Η **έναρξη εργασιών** του επενδυτικού σχεδίου **ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ** να γίνει **πριν την υποβολή της αίτησης** (έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών, παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση.)
- Η **αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες** (λήψη αδειών, η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας) **δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών**.
- Χρειάζεται να **διασφαλίζεται η προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά σε ΑΜΕΑ**.

